Programma van toetsing en afsluiting Schooljaar 2026-2027

# Havo 4

Christelijk College de Noordgouw

# Aardrijkskunde Havo 4

Methode: Havo 4. Buitenland Flex 4.1. Versie juni 2026

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Onderdeel: | Vakoverstijgend handelingsdeel 'excursie Amsterdam' | | | | |
| Leerjaar: | 4 | Herkansing: | Nee | Code SE: | 110 |
| Periode: | 1 (deadline vrijdag 11 september 23.59) | Wijze van toetsing: | Digitaal of papier | Weging SE (in %): | 0 |
| Tijdsduur (min.): | nvt | Soort toets: | Arcgis Storymap, canva of fysieke poster | Code rapport: | - |
| Eindtermen verplicht: | A2,E1, E2 | Eindtermen niet verplicht: | - | Weging rapport: | - |
| Hulpmiddelen: | PC | | | | |
| Omschrijving: | De excursie Amsterdam is een vakoverstijgend handelingsdeel bestaande uit de vakken: aardrijkskunde, economie en geschiedenis. In dit PTA de vakspecifieke omschrijving, eisen en leerdoelen van het vak aardrijkskunde/geschiedenis/economie.<br><br>De storymap/ canva/ fysieke poster dient via de ELO (of op papier) van magister te worden ingeleverd. Indien het handelingsdeel te laat wordt ingeleverd gaat artikel 36 van het examenreglement van kracht.<br>Bij een plagiaatspercentage van hoger dan 15% zal er door de lesgevende docent vastgesteld worden of er daadwerkelijk sprake is van plagiaat of fraude. Zie artikel 8, 9 en 10 examenreglement.<br><br>De leerlingen uit de profielen N&G en N&T zijn deze excursie naar Utrecht geweest en hebben tijdens dat programma het onderdeel afgerond.<br>Bij een onvoldoende of afwezigheid (Amsterdam of Utrecht) volgt een vervangende opdracht (deadline zaterdag 26 september 23.59)<br><br>Subdomein A2: Geografisch onderzoek. De kandidaat kan een geografisch onderzoek opzetten, uitvoeren, presenteren en evalueren:<br>– op basis van een geografische onderzoeksvraag en een gestructureerd plan van aanpak;<br>– met gebruikmaking van de geografische werkwijzen en primaire data; – zo mogelijk aansluitend op onderdelen van het examenprogramma, met name de domeinen B, C en E.<br><br>Subdomein E1: Nationale en regionale vraagstukken. De kandidaat kan zich een beargumenteerde mening vormen over:<br>– actuele vraagstukken van overstromingen en wateroverlast in Nederland; – actuele ruimtelijke en sociaaleconomische vraagstukken van stedelijke gebieden in Nederland.<br>– Hij betrekt bij beide soorten vraagstukken aspecten van duurzame ontwikkeling en plannen voor de ruimtelijke inrichting van Nederland.<br><br>Subdomein E2: Regionale en lokale vraagstukken<br>De kandidaat kan lokale en regionale ruimtelijke vraagstukken beschrijven en *analyseren en zich daarover een beargumenteerde mening vormen*. | | | | |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Onderdeel: | Handelingsdeel onderzoek grensregio Mexico VS. | | | | |
| Leerjaar: | 4 | Herkansing: | Nee | Code SE: | 210 |
| Periode: | 2(deadline vrijdag 11 december om 23:59) | Wijze van toetsing: | Papier | Weging SE (in %): | 0 |
| Tijdsduur (min.): | n.v.t. | Soort toets: | Schetskaart | Code rapport: | - |
| Eindtermen verplicht: | A1, A2, B1 | Eindtermen niet verplicht: | - | Weging rapport: | - |
| Hulpmiddelen: | PC | | | | |
| Omschrijving: | Moet voldoende worden afgesloten.<br>Het werkstuk dient op papier te worden ingeleverd. Indien het handelingsdeel te laat wordt ingeleverd gaat artikel 36 van het examenreglement van kracht.<br>Bij een plagiaatspercentage van hoger dan 15% zal er door de lesgevende docent vastgesteld worden of er daadwerkelijk sprake is van plagiaat of fraude. Zie artikel 8, 9 en 10 examenreglement.<br><br>Subdomein A1: Geografische benadering 1 De kandidaat kan de geografische benadering adequaat hanteren:<br>– geografische informatie selecteren, verwerken en weergeven;<br>– geografische vragen herkennen en zelf formuleren;<br>– de geografische werkwijzen toepassen bij het formuleren en beantwoorden van geografische vragen.<br><br>Subdomein A2: Geografisch onderzoek. De kandidaat kan een geografisch onderzoek opzetten, uitvoeren, presenteren en evalueren:<br>– op basis van een geografische onderzoeksvraag en een gestructureerd plan van aanpak;<br>– met gebruikmaking van de geografische werkwijzen en primaire data; – zo mogelijk aansluitend op onderdelen van het examenprogramma, met name de domeinen B, C en E.<br><br>Subdomein B1: Gebieden op de grens van arm en rijk. De kandidaat kan de situatie in een nader door de school te kiezen gebied waar één of meer rijke landen en één of meer arme landen aan elkaar grenzen, beschrijven en analyseren. Het betreft:<br>– economische, demografische en sociaal-culturele gebiedskenmerken en de relaties daartussen;<br>– de (grensoverschrijdende) relaties tussen beide soorten landen en de gunstige en ongunstige effecten daarvan. | | | | |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Onderdeel: | Handelingsdeel verslag Middellandse zeegebied | | | | |
| Leerjaar: | 4 | Herkansing: | Nee | Code SE: | 310 |
| Periode: | 3 (deadline vrijdag 23 april om 23:59) | Wijze van toetsing: | Digitaal | Weging SE (in %): | 0 |
| Tijdsduur (min.): | n.v.t. | Soort toets: | Canva infographic | Code rapport: | - |
| Eindtermen verplicht: | A1, A2, C1 | Eindtermen niet verplicht: | - | Weging rapport: | - |
| Hulpmiddelen: | PC | | | | |
| Omschrijving: | Moet voldoende worden afgesloten.<br>Het werkstuk dient via de ELO van magister te worden ingeleverd. Indien het handelingsdeel te laat wordt ingeleverd gaat artikel 36 van het examenreglement van kracht.<br>Bij een plagiaatspercentage van hoger dan 15% zal er door de lesgevende docent vastgesteld worden of er daadwerkelijk sprake is van plagiaat of fraude. Zie artikel 8, 9 en 10 examenreglement.<br><br>Subdomein A1: Geografische benadering 1 De kandidaat kan de geografische benadering adequaat hanteren: | | | | |

| | |
|---|---|
| | – geografische informatie selecteren, verwerken en weergeven;<br>– geografische vragen herkennen en zelf formuleren;<br>– de geografische werkwijzen toepassen bij het formuleren en beantwoorden van geografische vragen.<br><br>Subdomein A2: Geografisch onderzoek. De kandidaat kan een geografisch onderzoek opzetten, uitvoeren, presenteren en evalueren:<br>– op basis van een geografische onderzoeksvraag en een gestructureerd plan van aanpak;<br>– met gebruikmaking van de geografische werkwijzen en primaire data; – zo mogelijk aansluitend op onderdelen van het examenprogramma, met name de domeinen B, C en E.<br><br>Subdomein C1: Samenhangen en verschillen op regionaal niveau. De kandidaat kan voor een nader door de school te kiezen fysisch-geografische regio:<br>– spreidingspatronen van natuurlijke en landschappelijke verschijnselen beschrijven;<br>– relaties leggen tussen natuurlijke processen en landschappelijke verschijnselen. |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Onderdeel: | Handelingsdeel opdracht Wateroverlast i.s.m. Rijkswaterstaat. | | | | |
| Leerjaar: | 4 | Herkansing: | Nee | Code SE: | 410 |
| Periode: | 4 (deadline vrijdag 11 juni om 23:59) | Wijze van toetsing: | Digitaal | Weging SE (in %): | 0 |
| Tijdsduur (min.): | n.v.t. | Soort toets: | Poster/ presentatie/ mini documentaire/ podcast | Code rapport: | - |
| Eindtermen verplicht: | E1, E2 | Eindtermen niet verplicht: | - | Weging rapport: | - |
| Hulpmiddelen: | PC | | | | |
| Omschrijving: | Moet voldoende worden afgesloten.<br><br>Inleveren op papier/ via magister/ middels een presentatie. Indien het handelingsdeel te laat wordt ingeleverd gaat artikel 36 van het examenreglement van kracht.<br><br>Bij een plagiaatspercentage van hoger dan 15% zal er door de lesgevende docent vastgesteld worden of er daadwerkelijk sprake is van plagiaat of fraude. Zie artikel 8, 9 en 10 examenreglement.<br><br>Subdomein E1: Nationale en regionale vraagstukken. De kandidaat kan zich een beargumenteerde mening vormen over:<br>– actuele vraagstukken van overstromingen en wateroverlast in Nederland; – actuele ruimtelijke en sociaaleconomische vraagstukken van stedelijke gebieden in Nederland.<br>– Hij betrekt bij beide soorten vraagstukken aspecten van duurzame ontwikkeling en plannen voor de ruimtelijke inrichting van Nederland.<br><br>Subdomein E2: Regionale en lokale vraagstukken<br>De kandidaat kan lokale en regionale ruimtelijke vraagstukken beschrijven en analyseren en zich daarover een beargumenteerde mening vormen. | | | | |

# Bedrijfseconomie Havo 4

Methode: Cumulus

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Onderdeel: | Handelingsdeel organisatie | | | | |
| Leerjaar: | 4 | Herkansing: | Nee | Code SE: | 310 |
| Periode: | 3 | Wijze van toetsing: | Schriftelijk | Weging SE (in %): | 0 |
| Tijdsduur (min.): | Nvt | Soort toets: | Verslag | Code rapport: | - |
| Eindtermen verplicht: | C1 | Eindtermen niet verplicht: | - | Weging rapport: | - |
| Hulpmiddelen: | Geen | | | | |
| Omschrijving: | Opdracht organisatie inleveren 5 maart 2027<br>Omschrijving en beoordeling zie ELO.<br>Je kan de interne organisatie van een organisatie omschrijven en houdt een interview met iemand die leidinggeeft.<br>De opdracht dient ingeleverd te worden via de ELO van Magister en er zal een plagiaatcontrole plaatsvinden.<br>Bij een plagiaatspercentage van hoger dan 30% zal er door de lesgevende docent vastgesteld worden of er daadwerkelijk sprake is van plagiaat of fraude.<br>Als er daadwerkelijk plagiaat of fraude is vastgesteld door de lesgevende docent, treden artikel 8, 9 en10 van het examenreglement 2026-2027 in werking.<br>Bij het niet tijdig inleveren, treedt artikel 36 van het examenreglement 2026-2027 in werking. | | | | |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Onderdeel: | Handelingsdeel Marketing | | | | |
| Leerjaar: | 4 | Herkansing: | Nee | Code SE: | 311 |
| Periode: | 3 | Wijze van toetsing: | Schriftelijk + repetitie | Weging SE (in %): | 0 |
| Tijdsduur (min.): | Nvt | Soort toets: | Verslag + repetitie | Code rapport: | - |
| Eindtermen verplicht: | E1 | Eindtermen niet verplicht: | - | Weging rapport: | - |
| Hulpmiddelen: | Laptop + woordenboek Nederlands + gewone rekenmachine | | | | |
| Omschrijving: | Omschrijving en beoordeling zie ELO.<br>Je maakt in periode 3 de opdracht over marketing en je maakt in toetsweek 3 de repetitie over marketing.<br>Je kan het doel en de organisatie van marketingactiviteiten omschrijven aan de hand van een voorbeeld<br>Bij het niet maken van de repetitie, treedt artikel 36 van het examenreglement 2026 – 2027 in werking.<br>Bij het niet tijdig inleveren van de opdracht (9 maart 2027), treedt artikel 36 van het examenreglement 2026 – 2027 in werking. | | | | |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Onderdeel: | Handelingsdeel investeren | | | | |
| Leerjaar: | 4 | Herkansing: | Nee | Code SE: | 410 |
| Periode: | 4 | Wijze van toetsing: | Schriftelijk | Weging SE (in %): | 0 |
| Tijdsduur (min.): | Nvt | Soort toets: | Maken opdrachten | Code rapport: | - |
| Eindtermen verplicht: | D1 | Eindtermen niet verplicht: | - | Weging rapport: | - |
| Hulpmiddelen: | Nvt | | | | |
| Omschrijving: | Omschrijving en beoordeling zie ELO.<br>Opdracht investeren inleveren op papier 20 april 2027.<br>Je kan de terugverdientijd en netto contante waarde van een investering berekenen.<br>Bij het niet tijdig inleveren, treedt artikel 36 van het examenreglement 2026-2027 in werking. | | | | |

# Biologie Havo 4

Methode: Biologie voor jou - Havo, MAX-rel. 7.0

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Onderdeel: | **PO: osmose en aardappelen** | | | | |
| Leerjaar: | 4 | Herkansing: | Nee | Code SE: | 601 |
| Periode: | uitvoeren: TW1<br>inleveren: 3e week na uitvoeren, bij start 1e les | Wijze van toetsing: | Schriftelijk | Weging SE (in %): | 6 |
| Tijdsduur (min.): | 270 | Soort toets: | Verslag | Code rapport: | 101 |
| Eindtermen verplicht: | A1, A5 | Eindtermen niet verplicht: | - | Weging rapport: | 1 |
| Hulpmiddelen: | Methodeboek, binas, rekenmachine, laptop, blad NWO. | | | | |
| Omschrijving: | Informatievaardigheden gebruiken.<br>De kandidaat kan doelgericht informatie zoeken, beoordelen, selecteren en verwerken.<br><br>Onderzoeken.<br>De kandidaat kan in contexten instructies voor onderzoek op basis van vraagstellingen uitvoeren en conclusies trekken uit de onderzoeksresultaten. De kandidaat maakt daarbij gebruik van consistente redeneringen en relevante rekenkundige en wiskundige vaardigheden.<br><br>Het werkstuk dient ingeleverd te worden via de ELO van Magister en er zal een plagiaatcontrole plaatsvinden. Bij een plagiaatspercentage van hoger dan 15% zal er door de lesgevende docent vastgesteld worden of er daadwerkelijk sprake is van plagiaat of fraude. Als er daadwerkelijk plagiaat of fraude is vastgesteld door de lesgevende docent, treden artikel 9 en 10 van het examenreglement 2026-2027 in werking.<br><br>Iedere vierentwintig uur vanaf dit moment te laat kost 1,0 punt aftrek van het cijfer voor het werkstuk. | | | | |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Onderdeel: | **PO: smaak en kinine** | | | | |
| Leerjaar: | 4 | Herkansing: | Nee | Code SE: | 602 |
| Periode: | uitvoeren: 3e week na TW 3<br>inleveren: 3e week na uitvoeren, bij start 1e les | Wijze van toetsing: | Schriftelijk | Weging SE (in %): | 7 |
| Tijdsduur (min.): | 270 | Soort toets: | Verslag | Code rapport: | 401 |
| Eindtermen verplicht: | A8 | Eindtermen niet verplicht: | - | Weging rapport: | 1 |
| Hulpmiddelen: | Methodeboek, binas, rekenmachine, laptop, blad NWO. | | | | |
| Omschrijving: | Natuurwetenschappelijk instrumentarium.<br>De kandidaat kan in contexten een voor de natuurwetenschappen relevant instrumentarium hanteren, waar nodig met aandacht voor risico's en veiligheid; daarbij gaat het om instrumenten voor dataverzameling en -bewerking, vaktaal, vakconventies, symbolen, formuletaal en rekenkundige bewerkingen.<br><br>Het werkstuk dient ingeleverd te worden via de ELO van Magister en er zal een plagiaatcontrole plaatsvinden. Bij een plagiaatspercentage van hoger dan 15% zal er door de lesgevende docent vastgesteld worden of er daadwerkelijk sprake is van plagiaat of fraude. Als er daadwerkelijk plagiaat of fraude is vastgesteld door de lesgevende docent, treden artikel 9 en 10 van het examenreglement 2026-2027 in werking.<br><br>Iedere vierentwintig uur vanaf dit moment te laat kost 1,0 punt aftrek van het cijfer voor het werkstuk. | | | | |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Onderdeel: | **PO: ecologieroute** | | | | |
| Leerjaar: | 4 | Herkansing: | Nee | Code SE: | 603 |
| Periode: | uitvoeren: 2 juni<br>inleveren: 3e week na uitvoeren, bij start 1e les | Wijze van toetsing: | Schriftelijk | Weging SE (in %): | 7 |
| Tijdsduur (min.): | 270 | Soort toets: | Verslag | Code rapport: | 402 |
| Eindtermen verplicht: | A12 | Eindtermen niet verplicht: | - | Weging rapport: | 1 |
| Hulpmiddelen: | Methodeboek, binas, rekenmachine, laptop, blad NWO. | | | | |
| Omschrijving: | Ecologisch denken.<br>De kandidaat kan in contexten op het gebied van duurzaamheid redeneringen hanteren waarbij uitgewerkt wordt wat de gevolgen van interne of externe veranderingen in een levensgemeenschap of ecosysteem zijn.<br><br>Het werkstuk dient ingeleverd te worden via de ELO van Magister en er zal een plagiaatcontrole plaatsvinden. Bij een plagiaatspercentage van hoger dan 15% zal er door de lesgevende docent vastgesteld worden of er daadwerkelijk sprake is van plagiaat of fraude. Als er daadwerkelijk plagiaat of fraude is vastgesteld door de lesgevende docent, treden artikel 9 en 10 van het examenreglement 2026-2027 in werking.<br><br>Iedere vierentwintig uur vanaf dit moment te laat kost 1,0 punt aftrek van het cijfer voor het werkstuk. | | | | |

# CKV Havo 4

Methode: Contrast

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Onderdeel: | Kunstautobiografie | | | | |
| Leerjaar: | 4 | Herkansing: | Nee | Code SE: | 601 |
| Periode: | 1 | Wijze van toetsing: | Schriftelijk/digitaal | Weging SE (in %): | 15 |
| Tijdsduur (min.): | Nvt. | Soort toets: | Tentamen | Code rapport: | 101 |
| Eindtermen verplicht: | A | Eindtermen niet verplicht: | - | Weging rapport: | 1,5 |
| Hulpmiddelen: | PC | | | | |
| Omschrijving: | De leerling kan de eigen ervaring met kunst, kunstzinnige interesses, kennis van en opvattingen over kunst beschrijven en daarop reflecteren, en het resultaat daarvan gedocumenteerd vastleggen. De leerling kan daarbij aangeven:<br>- Wat de eigen ervaring met kunst is geweest;<br>- Welke kennis hij van kunst heeft;<br>- Wat zijn kunstopvattingen zijn;<br>- Hoe zijn interesses, opvattingen, kennis en ervaringen m.b.t. kunst zijn gevormd;<br>- Hij zijn interesses, opvattingen, kennis en ervaringen m.b.t. kunst zich verhouden tot die van anderen, onder wie zijn medeleerlingen.<br><br>**Inleverdatum: 18 september 2026 (zie Magister)** *Te laat inleveren betekent per week: 2 punten aftrek. AI, samenwerken en plagiaat zijn niet toegestaan mits aangegeven door de docent. De docent bepaalt of er sprake is van onrechtmatig gebruik van AI, samenwerken of plagiaat. Bij onrechtmatig gebruik van AI, plagiaat of samenwerking, treden artikel 9 en 10 van het examenreglement 2026-2027 in werking.* | | | | |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Onderdeel: | Herkenning en vervreemding | | | | |
| Leerjaar: | 4 | Herkansing: | Nee | Code SE: | 602 |
| Periode: | 1 | Wijze van toetsing: | Schriftelijk + PO's | Weging SE (in %): | 10 |
| Tijdsduur (min.): | n.v.t. | Soort toets: | Tentamen | Code rapport: | 102 |
| Eindtermen verplicht: | B1 | Eindtermen niet verplicht: | - | Weging rapport: | 1 |
| Hulpmiddelen: | - | | | | |
| Omschrijving: | De leerling kan inhoud, vorm en betekenis beschouwen binnen verschillende kunstvormen. Deze worden beschouwd aan de hand van de volgende dimensie: Herkenning en vervreemding.<br>Dit onderdeel bestaat uit praktische opdrachten en een schriftelijk tentamen. De praktische opdrachten maak je in de les en thuis. Het schriftelijk tentamen is in TW1 en duurt 45 min. | | | | |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Onderdeel: | Mono-, multi- en interdisciplinair | | | | |
| Leerjaar: | 4 | Herkansing: | Nee | Code SE: | 603 |
| Periode: | 2 | Wijze van toetsing: | Schriftelijk + PO's | Weging SE (in %): | 10 |
| Tijdsduur (min.): | n.v.t. | Soort toets: | Tentamen | Code rapport: | 201 |
| Eindtermen verplicht: | B2 | Eindtermen niet verplicht: | - | Weging rapport: | 1 |
| Hulpmiddelen: | - | | | | |
| Omschrijving: | De leerling kan inhoud, vorm en betekenis beschouwen binnen verschillende kunstvormen. Deze worden beschouwd aan de hand van de volgende dimensie: Mono-, multi- en interdisciplinair.<br>Dit onderdeel bestaat uit praktische opdrachten en een schriftelijk tentamen. De praktische opdrachten maak je in de les en thuis. Het schriftelijk tentamen is in TW2 en duurt 45 min. | | | | |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Onderdeel: | Kunstdisciplines 1 | | | | |
| Leerjaar: | 4 | Herkansing: | Ja | Code SE: | 604 |
| Periode: | 1 – 2<br>Cijfer in periode 2 | Wijze van toetsing: | Presentatie, tentoonstelling, verslag, debat, beeld, film of performance. | Weging SE (in %): | 20 |
| Tijdsduur (min.): | n.v.t. | Soort toets: | Tentamen | Code rapport: | 202 |
| Eindtermen verplicht: | C1 | Eindtermen niet verplicht: | - | Weging rapport: | 2 |
| Hulpmiddelen: | - | | | | |
| Omschrijving: | De leerling kan individueel en/of in een klein team van medeleerlingen, een artistiek creatief proces of een aspect daarvan onderzoeken. Hij kiest hiervoor een kunstenaar, fotograaf, architect, ontwerper, regisseur of choreograaf uit een van de volgende disciplines:<br>Beeldende kunst, Architectuur, Design, Film, Fotografie & Nieuwe Media<br>De leerling ontwerpt een praktisch eindproduct waarbij hij/zij gebruik maakt van de verkregen kennis van het onderzoek. Afhankelijk van de gekozen discipline, worden de verkregen inzichten door praktische activiteiten gedocumenteerd en verantwoord in een presentatie, tentoonstelling, beeld, film, concert, maquette, portfolio of performance.<br><br>Het artistieke onderzoek kan hij verantwoorden in een verslag.<br>**Inleverdatum: 8 januari 2026 (zie Magister)** *Te laat inleveren betekent per week: 2 punten aftrek. AI is alleen toegestaan zoals in de opdracht staat aangegeven. Gebruik van AI moet gecontroleerd zijn door je docent. AI is NIET toegestaan bij het maken van het eindverslag. De docent bepaalt of er sprake is van onrechtmatig gebruik van AI. Wanneer dit het geval is, treden artikel 9 en 10 van het examenreglement 2026-2027 in werking.* | | | | |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Onderdeel: | Lokaal en globaal | | | | |
| Leerjaar: | 4 | Herkansing: | Nee | Code SE: | 605 |
| Periode: | 3 | Wijze van toetsing: | Schriftelijk + PO's | Weging SE (in %): | 10 |
| Tijdsduur (min.): | n.v.t. | Soort toets: | Tentamen | Code rapport: | 301 |
| Eindtermen verplicht: | B3 | Eindtermen niet verplicht: | - | Weging rapport: | 1 |
| Hulpmiddelen: | Geen | | | | |
| Omschrijving: | De leerling kan inhoud, vorm en betekenis beschouwen binnen verschillende kunstvormen. Deze worden beschouwd aan de hand van de volgende dimensie: Lokaal en globaal.<br>Dit onderdeel bestaat uit praktische opdrachten en een schriftelijk tentamen. De praktische opdrachten maak je in de les en thuis. Het schriftelijk tentamen is in TW3 en duurt 45 min. | | | | |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Onderdeel: | Feit en fictie | | | | |
| Leerjaar: | 4 | Herkansing: | Nee | Code SE: | 606 |
| Periode: | 4 | Wijze van toetsing: | Schriftelijk + PO's | Weging SE (in %): | 10 |
| Tijdsduur (min.): | n.v.t. | Soort toets: | Tentamen | Code rapport: | 401 |
| Eindtermen verplicht: | B4 | Eindtermen niet verplicht: | - | Weging rapport: | 1 |
| Hulpmiddelen: | | | | | |
| Omschrijving: | De leerling kan inhoud, vorm en betekenis beschouwen binnen verschillende kunstvormen. Deze worden beschouwd aan de hand van de volgende dimensie: feit en fictie.<br>Dit onderdeel bestaat uit praktische opdrachten en een schriftelijk tentamen. De praktische opdrachten maak je in de les en thuis. Het schriftelijk tentamen is in TW4 en duurt 45 min. | | | | |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Onderdeel: | Kunstdisciplines 2 | | | | |
| Leerjaar: | 4 | Herkansing: | Ja | Code SE: | 607 |
| Periode: | 3 – 4<br>Cijfer in periode 4 | Wijze van toetsing: | Keuze uit: presentatie, tentoonstelling, verslag, debat, beeld, film of performance. | Weging SE (in %): | 20 |
| Tijdsduur (min.): | n.v.t. | Soort toets: | Tentamen | Code rapport: | 402 |
| Eindtermen verplicht: | C2 | Eindtermen niet verplicht: | - | Weging rapport: | 2 |
| Hulpmiddelen: | | | | | |
| Omschrijving: | De leerling kan individueel en/of in een klein team van medeleerlingen, een artistiek creatief proces of een aspect daarvan onderzoeken. Hij kiest hiervoor een kunstenaar, fotograaf, architect, ontwerper, regisseur of choreograaf uit een van de volgende disciplines:<br>Beeldende kunst, Architectuur, Design, Film, Fotografie & Nieuwe Media<br>De leerling ontwerpt een praktisch eindproduct waarbij hij/zij gebruik maakt van de verkregen kennis van het onderzoek. Afhankelijk van de gekozen discipline, worden de verkregen inzichten door praktische activiteiten gedocumenteerd en verantwoord in een presentatie, tentoonstelling, beeld, film, concert, maquette, portfolio of performance.<br><br>Het artistieke onderzoek kan hij verantwoorden in een verslag.<br>**Inleverdatum: 18 juni 2026 (zie Magister)** *Te laat inleveren betekent per week: 2 punten aftrek. AI is alleen toegestaan zoals in de opdracht staat aangegeven. Gebruik van AI moet gecontroleerd zijn door je docent. AI is NIET toegestaan bij het maken van het eindverslag. De docent bepaalt of er sprake is van onrechtmatig gebruik van AI. Wanneer dit het geval is, treden artikel 9 en 10 van het examenreglement 2026-2027 in werking.* | | | | |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Onderdeel: | Reflectie | | | | |
| Leerjaar: | 4 | Herkansing: | Nee | Code SE: | 608 |
| Periode: | TW 4 | Wijze van toetsing: | Schriftelijk | Weging SE (in %): | 5 |
| Tijdsduur (min.): | 45 min. | Soort toets: | Tentamen | Code rapport: | 403 |
| Eindtermen verplicht: | D | Eindtermen niet verplicht: | - | Weging rapport: | 0,5 |
| Hulpmiddelen: | Methode Contrast | | | | |
| Omschrijving: | De leerling kan verbanden leggen tussen de in de domeinen A, B en C opgedane ervaringen en inzichten met betrekking tot kunstzinnige processen. De leerling kan aangeven wat daarvan de betekenis is voor zijn (verdere) kunstzinnige en culturele ontwikkeling.<br>Bovengenoemde gebeurt door het maken van een evaluatieverslag. Dit verslag bestaat uit een terugblik op /en evaluatie van:<br>De methode<br>Het onderzoek, presentatie<br>De verkregen inzichten van domein C<br>De gevolgde workshops<br><br>Daarbij wordt door het beantwoorden van specifieke vragen gereflecteerd op de eigen opvattingen en/of mogelijke veranderingen van de eigen opvattingen over kunst en cultuur. | | | | |

# Duits havo 4

Methode: Na Klar 4 HAVO release 2021 + eigen materialen

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Onderdeel: | Literatuur | | | | |
| Leerjaar: | 4 | Herkansing: | Ja | Code SE: | 601 |
| Periode: | TW3 | Wijze van toetsing: | Schriftelijk of digitaal | Weging SE (in %): | 20 |
| Tijdsduur (min.): | 60 | Soort toets: | Literatuur | Code rapport: | 303 |
| Eindtermen verplicht: | E1 | Eindtermen niet verplicht: | - | Weging rapport: | 1 |
| Hulpmiddelen: | Laptop | | | | |
| Omschrijving: | E1 Literaire ontwikkeling<br>De kandidaat kan beargumenteerd verslag uitbrengen van zijn leeservaringen met ten minste drie literaire werken. | | | | |

# Economie Havo 4

Methode: Cumulus 2026-2027

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Onderdeel: | Vakoverstijgend “excursie Amsterdam” | | | | |
| Leerjaar: | Havo 4 | Herkansing: | Nee | Code SE: | 110 |
| Periode: | 1 (deadline vrijdag 11 september 23.59) | Wijze van toetsing: | Digitaal of papier | Weging SE (in %): | 0 |
| Tijdsduur (min.): | n.v.t. | Soort toets: | Arcgis Storymap, canva of fysieke poster | Code rapport: | - |
| Eindtermen verplicht: | J | Eindtermen niet verplicht: | - | Weging rapport: | - |
| Hulpmiddelen: | PC | | | | |
| Omschrijving: | De excursie Amsterdam is een vakoverstijgend handelingsdeel bestaande uit de vakken: aardrijkskunde, economie en geschiedenis. In dit PTA de vakspecifieke omschrijving, eisen en leerdoelen van het vak economie.<br><br>De storymap/ canva/ fysieke poster dient via de ELO (of op papier) van magister te worden ingeleverd. Bij een plagiaatspercentage van hoger dan 15% zal er door de lesgevende docent vastgesteld worden of er daadwerkelijk sprake is van plagiaat of fraude. Als er daadwerkelijk plagiaat of fraude is vastgesteld door de lesgevende docent, treden artikel 9 en 10 van het examenreglement 2026-2027 in werking.<br>De leerlingen uit de profielen N&G en N&T zijn deze excursie naar Utrecht geweest en hebben tijdens dat programma het onderdeel afgerond.<br><br>Bij een onvoldoende of afwezigheid (Amsterdam of Utrecht) volgt een vervangende opdracht (deadline maandag 5 oktober) | | | | |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Onderdeel: | Schoolexamen schaarste en ruil | | | | |
| Leerjaar: | Havo 4 | Herkansing: | Nee | Code SE: | 601 |
| Periode: | 1 | Wijze van toetsing: | Schriftelijk | Weging SE (in %): | 5 |
| Tijdsduur (min.): | 45 | Soort toets: | Schoolexamen | Code rapport: | 101 |
| Eindtermen verplicht: | B, C | Eindtermen niet verplicht: | - | Weging rapport: | 1 |
| Hulpmiddelen: | Gewone rekenmachine | | | | |
| Omschrijving: | De kandidaat kan:<br>• In contexten analyseren dat beperkte middelen en ongelimiteerde behoeften dwingen tot het maken van keuzes.<br>• In contexten analyseren dat het ruilproces de basis vormt voor een optimale inzet van middelen en een optimale benutting van comparatieve voordelen.<br>• Analyseren dat ruil arbeidsdeling mogelijk maakt en op welke manier geld het ruilproces soepeler laat verlopen. | | | | |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Onderdeel: | Handelingsdeel | | | | |
| Leerjaar: | Havo 4 | Herkansing: | Nee | Code SE: | 210 |
| Periode: | 2 | Wijze van toetsing: | Schriftelijk | Weging SE (in %): | 0 |
| Tijdsduur (min.): | n.v.t. | Soort toets: | Nieuwsopdracht | Code rapport: | - |
| Eindtermen verplicht: | J | Eindtermen niet verplicht: | - | Weging rapport: | - |
| Hulpmiddelen: | Geen | | | | |
| Omschrijving: | Je zoekt een nieuwsartikel dat past bij het onderdeel welvaart je kan aangeven waarom dat nieuwsartikel relevant is voor dat onderdeel Inleverdatum: 8 januari 2027. De opdracht dient ingeleverd te worden via de ELO van Magister en er zal een plagiaatcontrole plaatsvinden. Bij een plagiaatspercentage van hoger dan 30% zal er door de lesgevende docent vastgesteld worden of er daadwerkelijk sprake is van plagiaat of fraude. Als er daadwerkelijk plagiaat of fraude is vastgesteld door de lesgevende docent, treden artikel 9 en 10 van het examenreglement 2026 – 2027 in werking. Bij het niet tijdig inleveren, treedt artikel 36 van het examenreglement 2026 - 2027 in werking. Het handelingsdeel moet voldoende worden afgesloten. | | | | |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Onderdeel: | Handelingsdeel | | | | |
| Leerjaar: | Havo 4 | Herkansing: | Nee | Code SE: | 310 |
| Periode: | 3 | Wijze van toetsing: | Schriftelijk | Weging SE (in %): | 0 |
| Tijdsduur (min.): | n.v.t. | Soort toets: | Experiment | Code rapport: | - |
| Eindtermen verplicht: | J | Eindtermen niet verplicht: | - | Weging rapport: | - |
| Hulpmiddelen: | Geen | | | | |
| Omschrijving: | Je speelt in de klas een experiment dat past bij het onderdeel Speltheorie. Je kan aangeven waarom dit experiment relevant is voor dat onderdeel en legt de relatie met de theorie. Inleverdatum: 12 april 2027. De opdracht dient ingeleverd te worden via de ELO van Magister en er zal een plagiaatcontrole plaatsvinden. Bij een plagiaatspercentage van hoger dan 30% zal er door de lesgevende docent vastgesteld worden of er daadwerkelijk sprake is van plagiaat of fraude. Als er daadwerkelijk plagiaat of fraude is vastgesteld door de lesgevende docent, treden artikel 9 en 10 van het examenreglement 2026 – 2027 in werking. Bij het niet tijdig inleveren, treedt artikel 36 van het examenreglement 2026 - 2027 in werking. Het handelingsdeel moet voldoende worden afgesloten. | | | | |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Onderdeel: | (Handelingsdeel) Keuze onderwerp | | | | |
| Leerjaar: | Havo 4 | Herkansing: | Nee | Code SE: | 602 |
| Periode: | 3/4 | Wijze van toetsing: | Schriftelijk | Weging SE (in %): | 5 |
| Tijdsduur (min.): | n.v.t. | Soort toets: | PO | Code rapport: | 401 |
| Eindtermen verplicht: | K | Eindtermen niet verplicht: | - | Weging rapport: | 1 |
| Hulpmiddelen: | Geen | | | | |
| Omschrijving: | Je kan een economisch concept in verschillende contexten vergelijkenderwijs analyseren. Inleverdatum: 20 april 2027. Keuzemogelijkheden, omschrijving en beoordeling zie elo. De opdracht dient ingeleverd te worden via de ELO van Magister en er zal een plagiaatcontrole plaatsvinden. Bij een plagiaatspercentage van hoger dan 30% zal er door de lesgevende docent vastgesteld worden of er daadwerkelijk sprake is van plagiaat of fraude. Als er daadwerkelijk plagiaat of fraude is vastgesteld door de lesgevende docent, treden artikel 9 en 10 van het examenreglement 2026 – 2027 in werking. Bij het niet tijdig inleveren, treedt artikel 36 van het examenreglement 2026 - 2027 in werking. | | | | |

# Engels Havo 4

Methode: Of Course!

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Onderdeel: | Literaire ontwikkeling | | | | |
| Leerjaar: | H4 | Herkansing: | Nee | Code SE: | 601 |
| Periode: | 4 | Wijze van toetsing: | Schriftelijk | Weging SE (in %): | 10 |
| Tijdsduur (min.): | 45 | Soort toets: | Tentamen | Code rapport: | 401 |
| Eindtermen verplicht: | E1 | Eindtermen niet verplicht: | - | Weging rapport: | 4 |
| Hulpmiddelen: | geen | | | | |
| Omschrijving: | De leerling kan vragen beantwoorden over belangrijke gebeurtenissen en tijdvakken in de geschiedenis van de Engelse literatuur.<br>De leerling kan inhoudelijke vragen beantwoorden over verschillende teksten uit de volgende perioden:<br>- The Old English Period 500-1066;<br>- The Renaissance 1500-1660 | | | | |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Onderdeel: | Handelingsdeel: leesdossier | | | | |
| Leerjaar: | 4 | Herkansing: | Nee | Code SE: | 410 |
| Periode: | n.v.t. | Wijze van toetsing: | Digitaal | Weging SE (in %): | 0 |
| Tijdsduur (min.): | n.v.t. | Soort toets: | Verslag | Code rapport: | - |
| Eindtermen verplicht: | E1 | Eindtermen niet verplicht: | - | Weging rapport: | - |
| Hulpmiddelen: | Laptop | | | | |
| Omschrijving: | Leesdossier Het leesdossier bestaat uit:<br><br>De verslagen van 2 literaire werken. De literaire werken worden gekozen door de leerling en goedgekeurd door de docent. De verslagen zijn uitgewerkt volgens de gegeven opzet, waarvan de reflectievragen over deze boeken gemaakt zullen worden via het daarvoor aangewezen digitale platform.<br><br>Het leesdossier komt mede aan de orde in de toets Spreekvaardigheid (H5).<br><br>Het dossier moet met een voldoende gewaardeerd zijn om deel te kunnen nemen aan het Centraal Examen.<br><br>Eindcontrole: Inleveren via de ELO 14 mei 2027 om 23:59 uur<br><br>Het leesdossier dient ingeleverd te worden via Magister en er zal een plagiaatcontrole plaatsvinden.<br>Bij een plagiaatpercentage van hoger dan 30%, zal er door de lesgevende docent vastgesteld worden of er daadwerkelijk sprake is van plagiaat of fraude. Als er fraude of plagiaat is vastgesteld door de lesgevende docent, krijgt de leerling een onvoldoende en dient die het dossier aan te passen voor de herkansingsdatum 28 mei 2027 om 23:59. Mocht dit na de revisie nog niet voldoende zijn, zal artikel 36 van het examenreglement 2026-2027 in werking treden en wordt de leerling verplicht dit op school te verbeteren. Overduidelijk AI-gebruik zal ook op dezelfde manier worden beoordeeld. | | | | |

# Frans Havo 4

Methode: Grandes lignes 6e editie en los materiaal

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Onderdeel: | Literatuur | | | | |
| Leerjaar: | 4 | Herkansing: | Ja | Code SE: | 601 |
| Periode: | TW4 | Wijze van toetsing: | Schriftelijk, open boek | Weging SE (in %): | 10 |
| Tijdsduur (min.): | 90 | Soort toets: | Tentamen | Code rapport: | 401 |
| Eindtermen verplicht: | E1, D2 | Eindtermen niet verplicht: | - | Weging rapport: | 1 |
| Hulpmiddelen: | Woordenboek FN, zelf aangelegd literatuurdossier, gelezen literaire werken. | | | | |
| Omschrijving: | Literaire ontwikkeling<br><br>Subdomein E1: Literaire ontwikkeling<br><br>De kandidaat kan<br>beargumenteerd verslag uitbrengen van zijn leeservaringen met ten minste drie literaire werken.<br><br>Subdomein D2: Strategische vaardigheden<br>De kandidaat kan<br>- met behulp van een tekstverwerkingsprogramma een tekst schrijven;<br>– (elektronisch) naslagmateriaal teksten opstellen.<br><br>Literatuurdossier:<br>We behandelen *Oscar et la dame rose, Les Fables* en enkele gedichten.<br><br>De leerling houdt een dossier bij, waarin theorie, opdrachten en uitwerkingen verzameld worden (in het Nederlands). Dit dossier vormt de basis voor de openboektoets, die in de vierde toetsweek afgenomen zal worden. Uit deze openboektoets en het bijgehouden dossier blijkt dat de leerling…<br>… de gelezen werken daadwerkelijk heeft gelezen ;<br>… beargumenteerd verslag kan uitbrengen van zijn leeservaringen met bovenstaande drie werken;<br>… analyses en (creatieve) verwerkingsopdrachten kan maken met betrekking tot de gelezen werken;<br>… met behulp van een tekstverwerkingsprogramma een tekst kan schrijven;<br>… met behulp van (elektronisch) naslagmateriaal teksten kan opstellen.<br><br>De openboektoets wordt becijferd, het literatuurdossier is een hulpmiddel, dat de leerling mag gebruiken bij het maken van de openboektoets, maar dat niet los becijferd wordt. | | | | |

# Geschiedenis Havo 4

Methode: MEMO, aangevuld met aantekeningen en eigen lesmateriaal.

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Onderdeel: | Researchopdracht | | | | |
| Leerjaar: | 4 | Herkansing: | Nee | Code SE: | 601 |
| Periode: | Periode 1, 2 | Wijze van toetsing: | Digitale presentatie | Weging SE (in %): | 5 |
| Tijdsduur (min.): | 16 | Soort toets: | Digitale presentatie (video) | Code rapport: | 201 |
| Eindtermen verplicht: | A, B (tijdvak 1 tm. 4), C, E | Eindtermen niet verplicht: | - | Weging rapport: | 1 |
| Hulpmiddelen: | Laptop | | | | |
| Omschrijving: | **Domein A: historisch besef**<br>De volgende historische denk- en redeneerwijzen staan centraal bij de researchopdracht: je kunt gebeurtenissen uit je eigen leven en uit de geschiedenis ordenen met behulp van een tijdbalk of andere vorm van chronologische schematisering, met gebruik van jaren, eeuwen, tijdvakken, perioden en jaartellingen (eindterm 1). Je kunt uitleggen dat chronologische indelingen interpretatief van aard zijn (eindterm 1). Je kunt de tien tijdvakken met bijbehorende tijdsgrenzen in chronologische volgorde noemen en als referentiekader gebruiken (eindterm 2): van jagers en boeren, Grieken en Romeinen, monniken en ridders, steden en staten, ontdekkers en hervormers, regenten en vorsten, pruiken en revoluties, burgers en stoommachines, wereldoorlogen, en televisie en computer. Je kunt deze tijdvakken plaatsen in de periodes Prehistorie, Oudheid, Middeleeuwen, Vroegmoderne Tijd en Moderne Tijd (eindterm 3), en uitleggen dat deze indeling een westers perspectief vertegenwoordigt met de bijbehorende beperkingen (eindterm 3).<br><br>**Domein B: oriëntatiekennis**<br>De researchopdracht richt zich op de kenmerkende aspecten van tijdvak 1 tot en met 4: de levenswijze van jagers-verzamelaars en het ontstaan van landbouwsamenlevingen en stedelijke gemeenschappen (tijdvak 1); de ontwikkeling van wetenschappelijk denken, burgerschap en politiek in de Griekse stadstaat, de Grieks-Romeinse cultuur en haar verspreiding, en het ontstaan van jodendom en christendom (tijdvak 2); de verspreiding van christendom en islam, de overgang naar een zelfvoorzienende agrarische cultuur via hofstelsel en horigheid, en het ontstaan van feodale verhoudingen (tijdvak 3); de opkomst van handel, ambacht en stedelijke burgerij, het conflict tussen wereldlijke en geestelijke macht, de expansie van de christelijke wereld en het begin van staatsvorming (tijdvak 4).<br><br>**Domein C: thema**<br>In het gehele examenprogramma geschiedenis voor havo is de researchopdracht opgenomen als thema. Je kunt met dit thema op grond van situaties in de tijdvakken 1, 2, 3 of 4 ontwikkelingen op langere termijn beschrijven. Je doet onderzoek naar een kenmerkend aspect van een hierboven genoemd tijdvak. Je werkt in een groep van drie personen of vier personen. Je presenteert je onderzoek met behulp van een video. De video bevat een: inhoudelijk deel, een ludiek deel en een verwerkingsdeel. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een quiz. Doublanten dienen dit onderdeel opnieuw uit te voeren. De presentatie dient te worden ingeleverd voor dinsdag 12 januari 2027 23.59. Iedere vierentwintig uur vanaf dit moment te laat kost 1,0 punt aftrek van het cijfer voor de researchopdracht. De presentatie dient ingeleverd te worden via de ELO van Magister en er zal een plagiaatcontrole plaatsvinden. Bij een plagiaatspercentage van hoger dan 50% zal er door de lesgevende docent vastgesteld worden of er daadwerkelijk sprake is van plagiaat of fraude. Als er daadwerkelijk plagiaat of fraude is vastgesteld door de lesgevende docent, treden artikel 9 en 10 van het examenreglement 2026-2027 in werking. De lesgevende docent beoordeelt de presentatie aan de hand van het scoreformulier dat vooraf via de ELO in Magister met de leerlingen is gedeeld.<br><br>**Domein E: oriëntatie op studie en beroep**<br>De video eindigt met een moment van reflectie op het vak geschiedenis. Je beantwoordt drie vragen over het vak geschiedenis en de wijze waarop je de opgedane kennis en vaardigheden denkt in te zetten in je latere leven als student, burger en werknemer. | | | | |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Onderdeel: | Geschiedenis van de rechtsstaat en van de parlementaire democratie | | | | |
| Leerjaar: | 4 | Herkansing: | Nee | Code SE: | 602 |
| Periode: | TW3 | Wijze van toetsing: | Schriftelijk | Weging SE (in %): | 5 |
| Tijdsduur (min.): | 45 | Soort toets: | Schriftelijke toets | Code rapport: | - |
| Eindtermen verplicht: | D | Eindtermen niet verplicht: | - | Weging rapport: | - |
| Hulpmiddelen: | WB NL | | | | |
| Omschrijving: | **Domein D: geschiedenis van de rechtsstaat en van de parlementaire democratie**<br>Voor de leerdoelen van dit onderdeel wordt de samenwerking gezocht met het vak maatschappijleer: domein B (rechtsstaat) en domein C (parlementaire democratie) van dat vak hebben betrekking op de werking van democratie en rechtsstaat, terwijl bij geschiedenis de nadruk ligt op het historische proces. Je kunt het verband leggen tussen het ontstaan van vrijheidsrechten en politieke rechten in bepaalde historische tijdvakken en de kenmerkende aspecten van die tijdvakken. Je kunt uitleggen onder invloed van welke factoren de rechtsstaat zich in Nederland heeft ontwikkeld en welke actoren erbij betrokken waren. Je kunt uitleggen onder invloed van welke factoren de parlementaire democratie zich in Nederland heeft ontwikkeld sinds 1795. Je kunt de ontstaansgeschiedenis van de belangrijkste politieke stromingen en partijen weergeven sinds 1848. | | | | |

# GLV Havo 4

Methode: Christendom Wegen van Navolging, 2023 (havo 4 en vwo 4)

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Onderdeel: | Reflectieverslag nav Adieu God?! | | | | |
| Leerjaar: | 4 | Herkansing: | Nee | Code SE: | 601 |
| Periode: | 1 | Wijze van toetsing: | Schriftelijk | Weging SE (in %): | 10 |
| Tijdsduur (min.): | 45 | Soort toets: | Toets | Code rapport: | 101 |
| Eindtermen verplicht: | - | Eindtermen niet verplicht: | - | Weging rapport: | 1 |
| Hulpmiddelen: | Laptop | | | | |
| Omschrijving: | N.a.v. 3 afleveringen van Adieu God reflecteer je a.d.h.v. vragen op je eigen visie t.a.v. Godsdienst en Levensbeschouwing<br><br>Het betreft een verslag dat tijdens een lesuur tijdens de les GLV wordt gemaakt.<br>Bij afwezigheid wordt dit onderdeel ingehaald tijdens een inhaalmoment. | | | | |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Onderdeel: | Toets hoofdstuk 1 en 2 | | | | |
| Leerjaar: | 4 | Herkansing: | Ja | Code SE: | 602 |
| Periode: | TW2 | Wijze van toetsing: | Schriftelijk | Weging SE (in %): | 15 |
| Tijdsduur (min.): | 45 | Soort toets: | Toets | Code rapport: | 201 |
| Eindtermen verplicht: | - | Eindtermen niet verplicht: | - | Weging rapport: | 1,5 |
| Hulpmiddelen: | Geen | | | | |
| Omschrijving: | Christendom wereldwijd<br>Rituelen en feesten | | | | |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Onderdeel: | Kerkenopdracht | | | | |
| Leerjaar: | 4 | Herkansing: | Nee | Code SE: | 603 |
| Periode: | 3 | Wijze van toetsing: | Schriftelijk | Weging SE (in %): | 20 |
| Tijdsduur (min.): | n.v.t. | Soort toets: | Verslag | Code rapport: | 301 |
| Eindtermen verplicht: | - | Eindtermen niet verplicht: | - | Weging rapport: | 2 |
| Hulpmiddelen: | Laptop, internet | | | | |
| Omschrijving: | In een groepje van 3 vergelijk je 3 verschillende soorten kerkdiensten (Protestants, Rooms-Katholiek en Evangelisch).<br><br>inleverdatum: Vrijdag 16 april 2027<br>Het werkstuk dient ingeleverd te worden via de ELO van Magister en er zal een plagiaatcontrole plaatsvinden.<br>Bij het niet tijdig inleveren, treedt artikel 36 van het examenreglement 2026-2027 in werking.<br>Bij een plagiaatspercentage van hoger dan 25% zal er door de lesgevende docent vastgesteld worden of er daadwerkelijk sprake is van plagiaat of fraude.<br>Als er daadwerkelijk plagiaat of fraude is vastgesteld door de lesgevende docent, treden artikel 8, 9 en 10 van het examenreglement 2026-2027 in werking. | | | | |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Onderdeel: | Toets hoofdstuk 3, 4 en 5 | | | | |
| Leerjaar: | 4 | Herkansing: | Ja | Code SE: | 604 |
| Periode: | TW4 | Wijze van toetsing: | Schriftelijk | Weging SE (in %): | 15 |
| Tijdsduur (min.): | 45 | Soort toets: | Toets | Code rapport: | 401 |
| Eindtermen verplicht: | - | Eindtermen niet verplicht: | - | Weging rapport: | 1,5 |
| Hulpmiddelen: | Geen | | | | |
| Omschrijving: | Christendom wereldwijd<br>Rituelen en feesten | | | | |

# Lichamelijke Opvoeding Havo 4

Methode: Eigen methode

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Onderdeel: | Doelspelen | | | | |
| Leerjaar: | 4 | Herkansing: | Nee | Code SE: | 601 |
| Periode: | 1 | Wijze van toetsing: | Praktijk en aanwezigheid | Weging SE (in %): | 5 |
| Tijdsduur (min.): | n.v.t. | Soort toets: | Praktijk | Code rapport: | - |
| Eindtermen verplicht: | A<br>B2.1 | Eindtermen niet verplicht: | - | Weging rapport: | - |
| Hulpmiddelen: | Geen | | | | |
| Omschrijving: | Keuze maken uit aanbod doelspelen:<br>Voetbal, hockey of handbal<br>Op een bekwame manier deelnemen aan de beweegactiviteit. | | | | |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Onderdeel: | Coaching/begeleiding van de loper tijdens een duurloop | | | | |
| Leerjaar: | 4 | Herkansing: | Nee | Code SE: | 602 |
| Periode: | 1 | Wijze van toetsing: | Praktijk en aanwezigheid | Weging SE (in %): | 5 |
| Tijdsduur (min.): | n.v.t. | Soort toets: | Praktijk | Code rapport: | - |
| Eindtermen verplicht: | C1 | Eindtermen niet verplicht: | - | Weging rapport: | - |
| Hulpmiddelen: | Geen | | | | |
| Omschrijving: | Op een bekwame manier deelnemen aan de beweegactiviteit. | | | | |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Onderdeel: | Duurloop (constant-loop/tempoloop) | | | | |
| Leerjaar: | 4 | Herkansing: | Nee | Code SE: | 603 |
| Periode: | 1 | Wijze van toetsing: | Praktijk en aanwezigheid | Weging SE (in %): | 5 |
| Tijdsduur (min.): | n.v.t. | Soort toets: | Praktijk | Code rapport: | - |
| Eindtermen verplicht: | D1, D2, D3 | Eindtermen niet verplicht: | - | Weging rapport: | - |
| Hulpmiddelen: | Geen | | | | |
| Omschrijving: | Op een bekwame manier deelnemen aan de beweegactiviteit. | | | | |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Onderdeel: | Springen | | | | |
| Leerjaar: | 4 | Herkansing: | Nee | Code SE: | 604 |
| Periode: | 2 | Wijze van toetsing: | Praktijk en aanwezigheid | Weging SE (in %): | 5 |
| Tijdsduur (min.): | n.v.t. | Soort toets: | Praktijk | Code rapport: | - |
| Eindtermen verplicht: | B4.1 | Eindtermen niet verplicht: | - | Weging rapport: | - |
| Hulpmiddelen: | Geen | | | | |
| Omschrijving: | Keuzes maken uit sprongen met minitramp (turnen) of springen (atletiek)<br>Op een bekwame manier deelnemen aan de beweegactiviteit. | | | | |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Onderdeel: | Terugslagspel | | | | |
| Leerjaar: | 4 | Herkansing: | Nee | Code SE: | 605 |
| Periode: | 2 | Wijze van toetsing: | Praktijk en aanwezigheid | Weging SE (in %): | 5 |
| Tijdsduur (min.): | n.v.t. | Soort toets: | Praktijk | Code rapport: | - |
| Eindtermen verplicht: | C2, B3 | Eindtermen niet verplicht: | - | Weging rapport: | - |
| Hulpmiddelen: | Geen | | | | |
| Omschrijving: | (keuze uit: tafeltennis, badminton, pickleball, enz.)<br>Op een bekwame manier deelnemen aan de beweegactiviteit. | | | | |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Onderdeel: | Keuze maken uit aanbod ‘Body & mind activiteiten’ | | | | |
| Leerjaar: | 4 | Herkansing: | Nee | Code SE: | 606 |
| Periode: | 3 | Wijze van toetsing: | Praktijk en aanwezigheid | Weging SE (in %): | 5 |
| Tijdsduur (min.): | n.v.t. | Soort toets: | Praktijk | Code rapport: | - |
| Eindtermen verplicht: | B5.1 | Eindtermen niet verplicht: | - | Weging rapport: | - |
| Hulpmiddelen: | Geen | | | | |
| Omschrijving: | Op een bekwame manier deelnemen aan de beweegactiviteit. | | | | |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Onderdeel: | Softbal | | | | |
| Leerjaar: | 4 | Herkansing: | Nee | Code SE: | 607 |
| Periode: | 4 | Wijze van toetsing: | Praktijk en aanwezigheid | Weging SE (in %): | 5 |
| Tijdsduur (min.): | n.v.t. | Soort toets: | Praktijk | Code rapport: | - |
| Eindtermen verplicht: | B1 | Eindtermen niet verplicht: | - | Weging rapport: | - |
| Hulpmiddelen: | Geen | | | | |
| Omschrijving: | Op een bekwame manier deelnemen aan de beweegactiviteit. | | | | |

# Maatschappijleer HAVO 4

Methode: ….Essener, Thema's Maatschappijleer

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Onderdeel: | Rechtsstaat | | | | |
| Leerjaar: | 4 | Herkansing: | Ja | Code SE: | 601 |
| Periode: | 1 | Wijze van toetsing: | Schriftelijk | Weging SE (in %): | 25 |
| Tijdsduur (min.): | 60 | Soort toets: | Tentamen | Code rapport: | 101 |
| Eindtermen verplicht: | AB | Eindtermen niet verplicht: | D | Weging rapport: | 1 |
| Hulpmiddelen: | Woordenboek Nederlands | | | | |
| Omschrijving: | **Domein A: vaardigheden.**<br>Bij het thema/domein 'Rechtstaat' staan de volgende vaardigheden centraal:<br>• Je kunt concrete maatschappelijke vraagstukken en ontwikkelingen analyseren en daarbij: aannemelijk maken wat de relatie is tussen het vraagstuk/probleem en de rechtsstaat.<br>• Je kunt beargumenteren of door het vraagstuk/probleem belangrijke waarden van de rechtsstaat in het geding zijn.<br>• Je kunt beschrijven wat de relatie is tussen het maatschappelijke vraagstuk/probleem en sociale ongelijkheid in de samenleving.<br><br>**Domein B: Rechtstaat.**<br>De volgende leerdoelen staan centraal:<br>• Je kent de basisconcepten en sleutelvragen-wat is waar, wat is niet waar.<br>• Je kent de basisbeginselen van recht en rechtvaardigheid.<br>• Je kent de grondbeginselen van het strafrecht.<br>• Je kent de procedure van opsporing in het strafrecht noemen.<br>• Je kent de basisbeginselen van diverse straffen.<br>• Je kent de basisbeginselen van het burgerlijk recht.<br>• Je kunt de problematiek rond discussies over de rechtsstaat benoemen.<br>• Je kunt een internationale vergelijking maken tussen de Nederlandse, de Chinese en de Amerikaanse rechtstaat. | | | | |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Onderdeel: | Parlementaire democratie | | | | |
| Leerjaar: | 4 | Herkansing: | Ja | Code SE: | 602 |
| Periode: | 2 | Wijze van toetsing: | Schriftelijk | Weging SE (in %): | 25 |
| Tijdsduur (min.): | 60 | Soort toets: | Tentamen | Code rapport: | 201 |
| Eindtermen verplicht: | AC | Eindtermen niet verplicht: | - | Weging rapport: | 1 |
| Hulpmiddelen: | Woordenboek | | | | |
| Omschrijving: | **Domein A: vaardigheden.**<br>Bij het thema/domein 'Parlementaire democratie' staat de volgende vaardigheid centraal:<br>• Je kunt informatie verwerken o.a. met behulp van ICT, bijvoorbeeld: Kieskompas en StemWijzer, en daaruit beredeneerde conclusies trekken over mijn politieke voorkeur en mijn plaats in het politieke spectrum.<br><br>**Domein C: Parlementaire democratie.**<br>De volgende leerdoelen staan centraal: | | | | |

| | |
|---|---|
| | • Je kunt de grondbeginselen van een democratie noemen.<br>• Je kunt de belangrijkste politieke stromingen beschrijven en herkennen.<br>• Je kunt Nederlandse politieke partijen noemen en deze partijen koppelen aan een stroming.<br>• Je kunt van verkiezingen binnen een de Nederlandse parlementaire democratie beschrijven op lokaal, regionaal en nationaal niveau.<br>• Je kunt de rol van de regering in de parlementaire democratie beschrijven.<br>• Je kunt de rol van het parlement in de parlementaire democratie beschrijven<br>• Je kunt beschrijven welke actoren van invloed zijn op politieke besluiten<br>Je kunt de gemeente en provincie-internationale politiek beschrijven. |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Onderdeel: | Pluriforme samenleving | | | | |
| Leerjaar: | 4 | Herkansing: | Nee | Code SE: | 603 |
| Periode: | 3 | Wijze van toetsing: | Digitaal | Weging SE (in %): | 25 |
| Tijdsduur (min.): | 10 | Soort toets: | Digitaal | Code rapport: | 301 |
| Eindtermen verplicht: | ACE | Eindtermen niet verplicht: | - | Weging rapport: | 1 |
| Hulpmiddelen: | Laptop | | | | |
| Omschrijving: | **Domein A: vaardigheden.**<br>Bij het thema/domein 'Pluriforme samenleving' staan de volgende vaardigheden centraal:<br>• Je kunt voor een vraag bruikbaar bronnenmateriaal verwerven en er gegevens uit selecteren.<br>• Je kunt een stelling, zowel mondeling als schriftelijk, nuanceren, verdedigen en bestrijden en daarbij gebruikmaken van argumentatievaardigheden.<br>• Je kunt concrete maatschappelijke vraagstukken en ontwikkelingen analyseren en daarbij aannemelijk maken wat de relatie is tussen het vraagstuk/probleem en pluriforme samenleving.<br>• Je kunt beargumenteren of door het vraagstuk/probleem belangrijke waarden pluriforme samenleving in het geding zijn.<br>• Je kunt zelfstandig onderzoek doen naar de pluriforme samenleving in mijn omgeving.<br>• Je kunt hiervan verslag leggen middels een verslag/presentatie of vlog.<br>• Je werkt alleen of in een duo.<br>• Je presenteert je onderzoek met behulp van video, ingesproken PowerPoint of andere digitale vorm van presentatie. Ook geschreven verslaglegging in Word is mogelijk.<br>• Doublanten dienen dit onderdeel opnieuw uit te voeren.<br>• De presentatie dient te worden ingeleverd voor vrijdag 12 maart 2027, 23.59 via de ELO.<br>• Iedere vierentwintig uur vanaf dit moment te laat kost 1,0 punt aftrek van het cijfer voor de researchopdracht.<br>• De presentatie dient ingeleverd te worden via de ELO van Magister en er zal een plagiaatcontrole plaatsvinden.<br>• Bij een plagiaatspercentage van hoger dan 50% zal er door de lesgevende docent vastgesteld worden of er daadwerkelijk sprake is van plagiaat of fraude. Als er daadwerkelijk plagiaat of fraude is vastgesteld door de lesgevende docent, treden artikel 9 en 10 van het examenreglement 2026-2027 in werking.<br>• De lesgevende docent beoordeelt de presentatie aan de hand van het scoreformulier dat vooraf via de ELO in Magister met de leerlingen is gedeeld.<br><br>**Domein E: Pluriforme samenleving.**<br>De volgende leerdoelen staan centraal:<br><br>• Je kunt uitleggen onder invloed van welke factoren de huidige pluriforme samenleving in Nederland is ontstaan en welke actoren erbij betrokken zijn.<br>• Je kunt voorbeelden geven van grondrechten die horen bij de pluriforme samenleving, en die herleiden tot artikelen in de Grondwet.<br>• Je kunt kenmerken van een pluriforme samenleving beschrijven. | | | | |

| | |
|---|---|
| | • Je kunt op basis van bronnen de verschillen in leefomstandigheden, gewoonten en gebruiken van (afstammelingen van) migranten enerzijds en de autochtone meerderheid van de bevolking anderzijds verklaren.<br>• Je kunt het beleid van de politiek ten aanzien van etnische minderheden en vreemdelingen/asielzoekers terugvoeren op (inter)nationale documenten.<br>• Je kunt de standpunten van politieke partijen met betrekking tot vluchtelingen en migranten vergelijken en becommentariëren.<br>Je kunt aangeven welke gevolgen de Europese integratie heeft voor de Nederlandse cultuur en identiteit. |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Onderdeel: | Verzorgingsstaat | | | | |
| Leerjaar: | 4 | Herkansing: | Ja | Code SE: | 604 |
| Periode: | 4 | Wijze van toetsing: | Schriftelijk | Weging SE (in %): | 25 |
| Tijdsduur (min.): | 60 | Soort toets: | Tentamen | Code rapport: | 401 |
| Eindtermen verplicht: | AD | Eindtermen niet verplicht: | - | Weging rapport: | 1 |
| Hulpmiddelen: | Woordenboek Nederlands | | | | |
| Omschrijving: | **Domein A: Vaardigheden.**<br>Bij het thema/domein 'Verzorgingsstaat' staat de volgende vaardigheid centraal:<br>Je kunt beschrijven wat de relatie is tussen een maatschappelijke vraagstuk/probleem en sociale ongelijkheid in de samenleving.<br><br>**Domein D: Verzorgingsstaat.**<br>De volgende leerdoelen staan centraal:<br><br>• Je kunt omschrijven wat een verzorgingsstaat is.<br>• Je kunt de Nederlandse verzorgingsstaat vergelijken met andere landen.<br>• Je kunt het doel van de verzorgingsstaat benoemen.<br>• Je kunt beschrijven hoe de Nederlandse verzorgingsstaat werkt.<br>• Je kunt het begrip sociale mobiliteit uitleggen.<br>• Je kunt uitleggen waarom de arbeidsmarkt in ontwikkeling is.<br>• Je kunt aantonen wat de uitdagingen van de verzorgingsstaat zijn. | | | | |

# Natuurkunde Havo 4

Methode: NOVA MAX, Malmberg, havo 4, release 3.0

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Onderdeel: | Praktische vaardigheden | | | | |
| Leerjaar: | 4 | Herkansing: | Nee | Code SE: | 601 |
| Periode: | TW3 | Wijze van toetsing: | Schriftelijk | Weging SE (in %): | 10 |
| Tijdsduur (min.): | 150 | Soort toets: | Verslag | Code rapport: | 301 |
| Eindtermen verplicht: | A11, I1 | Eindtermen niet verplicht: | - | Weging rapport: | 2 |
| Hulpmiddelen: | Binas, gewone rekenmachine | | | | |
| Omschrijving: | Onbekend probleem analyseren met behulp van data verzamelen en grafiek maken. | | | | |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Onderdeel: | H4 Materialen | | | | |
| Leerjaar: | 4 | Herkansing: | Ja | Code SE: | 602 |
| Periode: | TW3 | Wijze van toetsing: | Schriftelijk | Weging SE (in %): | 5 |
| Tijdsduur (min.): | 45 | Soort toets: | Schriftelijke toets | Code rapport: | 302 |
| Eindtermen verplicht: | D1, D2 | Eindtermen niet verplicht: | - | Weging rapport: | 3 |
| Hulpmiddelen: | Binas, gewone rekenmachine | | | | |
| Omschrijving: | Molecuul model en dichtheid, Warmte en temperatuur, warmte transport en bijzondere materialen. | | | | |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Onderdeel: | Keuzekatern 1: B3 of E2 of F of G2 | | | | |
| Leerjaar: | 4 | Herkansing: | ja | Code SE: | 603 |
| Periode: | TW4 | Wijze van toetsing: | schriftelijk | Weging SE (in %): | 10 |
| Tijdsduur (min.): | 45 | Soort toets: | Schriftelijke toets | Code rapport: | 401 |
| Eindtermen verplicht: | B3 of E2 of F of G2 | Eindtermen niet verplicht: | | Weging rapport: | 3 |
| Hulpmiddelen: | Binas, gewone rekenmachine | | | | |
| Omschrijving: | Leerling kiest een keuzekatern, de opties zijn Optica, Aarde en klimaat, Technische automatisering en menselijk lichaam. | | | | |

# NLT Havo 4

methode: gecertificeerde modules van verenigingnlt.nl/modules/

Voor Leerjaar 4 en 5 samen gelden de volgende exameneisen:
· Het subdomein B1 moet minimaal een score van 6 punten hebben
· Het subdomein B2 moet minimaal een score van 3 punten hebben
· De (sub)domeinen C, D, E1 en E2 moeten allen minimaal een score van 3 punten hebben

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Onderdeel: | **Forensisch onderzoek - toets** | | | | |
| Leerjaar: | 4 | Herkansing: | Nee | Code SE: | 601 |
| Periode: | TW 1 | Wijze van toetsing: | Schriftelijk | Weging SE (in %): | 7 |
| Tijdsduur (min.): | 45 | Soort toets: | Schriftelijk | Code rapport: | 101 |
| Domeinen en punten: | B1-2, B2-1, E2-3 | Eindtermen niet verplicht: | - | Weging rapport: | 7 |
| Hulpmiddelen: | Binas, rekenmachine | | | | |
| Omschrijving: | B: Exacte wetenschappen en technologie<br>B1: Interdisciplinariteit<br>De leerling kan voor de context relevante conceptuele kennis en benaderingen uit in ieder geval de aardwetenschappen, de biologie, de natuurkunde, de scheikunde en de wiskunde toepassen op interdisciplinaire vraagstukken die betrekking hebben op de domeinen C t/m E<br>B2: Wisselwerking tussen natuurwetenschap en technologie<br>De leerling kan de wisselwerking tussen de ontwikkeling van natuurwetenschappelijke kennis en technologie beschrijven en toelichten aan de hand van voorbeelden uit de domeinen C t/m E.<br>E: Materialen, processen en producten<br>E2: Processen en producten<br>De leerling kan een actueel technologisch proces of product beschrijven en daarbij de bouw of werking ervan verklaren aan de hand van relevante natuurwetenschappelijke en wiskundige concepten. | | | | |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Onderdeel: | **Forensisch onderzoek - portfolio** | | | | |
| Leerjaar: | 4 | Herkansing: | Nee | Code SE: | 602 |
| Periode: | 1, inleveren laatste NLT-les voor TW1 | Wijze van toetsing: | Opdrachten | Weging SE (in %): | 7 |
| Tijdsduur (min.): | - | Soort toets: | Schriftelijk | Code rapport: | 102 |
| Domeinen en punten: | B1-2, B2-1, E2-3 | Eindtermen niet verplicht: | - | Weging rapport: | 7 |
| Hulpmiddelen: | Binas, rekenmachine | | | | |
| Omschrijving: | Iedere vierentwintig uur vanaf dit moment te laat kost 1,0 punt aftrek van dit onderdeel.<br>Bij een plagiaatspercentage van hoger dan 15% zal er door de lesgevende docent vastgesteld worden of er daadwerkelijk sprake is van plagiaat of fraude. Als er daadwerkelijk plagiaat of fraude is vastgesteld door de lesgevende docent, treden artikel 9 en 10 van het examenreglement 2026-2027 in werking. | | | | |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Onderdeel: | **Bewust overwogen biertje - informatiecampagne** | | | | |
| Leerjaar: | 4 | Herkansing: | Nee | Code SE: | 603 |
| Periode: | 2, inleveren laatste NLT-les voor TW2 | Wijze van toetsing: | Schriftelijk | Weging SE (in %): | 7 |
| Tijdsduur (min.): | 45 | Soort toets: | Schriftelijk | Code rapport: | 201 |
| Domeinen en punten: | B1-2, B2-1, D-1, E3-2 | Eindtermen niet verplicht: | - | Weging rapport: | 7 |
| Hulpmiddelen: | Binas, rekenmachine | | | | |
| Omschrijving: | B: Exacte wetenschappen en technologie<br>B1: Interdisciplinariteit<br>De kandidaat kan relevante conceptuele kennis en benaderingen uit in ieder geval de aardwetenschappen, de biologie, de natuurkunde, de scheikunde en de wiskunde gebruiken om interdisciplinaire vraagstukken te analyseren die betrekking hebben op de domeinen C t/m F. De kandidaat kan daarbij: • reflecteren op de rol van de verschillende disciplines bij een interdisciplinaire aanpak; • situaties analyseren aan de hand van de termen modelvorming, systeem, schaal en verandering; • experimenteel onderzoek en/of simulaties uitvoeren dan wel resultaten van experimenten en/of simulaties interpreteren; • technologisch<br>B2: Wisselwerking tussen natuurwetenschap en technologie<br>De kandidaat kan de wisselwerking tussen de ontwikkeling van natuurwetenschappelijke kennis en technologie beschrijven en toelichten aan de hand van voorbeelden uit de domeinen C t/m F.<br>D: Gezondheid, bescherming en veiligheid<br>De kandidaat kan natuurwetenschappelijke en wiskundige concepten gebruiken bij het verklaren van interdisciplinaire processen in het menselijk lichaam (bij gezonde en zieke mensen) en bij het analyseren van interdisciplinaire vraagstukken met betrekking tot bescherming, diagnose, genezing, verzorging of revalidatie van mensen.<br>E: Materialen, processen en producten<br>De kandidaat kan een aantal voor recente technologieën belangrijke methoden en technieken benoemen en kan een of meer daarvan toepassen op interdisciplinaire (ontwerp)vraagstukken<br>E3: Processen en producten | | | | |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Onderdeel: | **Bewust overwogen biertje - opdrachten** | | | | |
| Leerjaar: | 4 | Herkansing: | Nee | Code SE: | 604 |
| Periode: | 2, inleveren laatste NLT-les voor TW2 | Wijze van toetsing: | Schriftelijk | Weging SE (in %): | 7 |
| Tijdsduur (min.): | 45 | Soort toets: | Portfolio | Code rapport: | 202 |
| Domeinen en punten: | B1-2, B2-1, D-1, E3-2 | Eindtermen niet verplicht: | - | Weging rapport: | 7 |
| Hulpmiddelen: | Binas, rekenmachine | | | | |
| Omschrijving: | Iedere vierentwintig uur vanaf dit moment te laat kost 1,0 punt aftrek van dit onderdeel.<br>Bij een plagiaatspercentage van hoger dan 15% zal er door de lesgevende docent vastgesteld worden of er daadwerkelijk sprake is van plagiaat of fraude. Als er daadwerkelijk plagiaat of fraude is vastgesteld door de lesgevende docent, treden artikel 9 en 10 van het examenreglement 2026-2027 in werking. | | | | |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Onderdeel: | **Waarheid als een koe - toets** | | | | |
| Leerjaar: | 4 | Herkansing: | Nee | Code SE: | 605 |
| Periode: | TW3 | Wijze van toetsing: | Digitaal | Weging SE (in %): | 8 |
| Tijdsduur (min.): | 45 | Soort toets: | Schriftelijk | Code rapport: | 203 |
| Domeinen en punten: | B1-2, C1-2, D-1 | Eindtermen niet verplicht: | - | Weging rapport: | 8 |
| Hulpmiddelen: | binas, rekenmachine, laptop | | | | |
| Omschrijving: | B: Exacte wetenschappen en technologie<br>B1: Interdisciplinariteit<br>C: Aarde en natuur | | | | |

| | |
|---|---|
| | De leerling kan natuurwetenschappelijke en wiskundige concepten toepassen op interdisciplinaire vraagstukken met betrekking tot het monitoren en (duurzaam) beheren van de natuurlijke en ingerichte leefomgeving.<br>D: Gezondheid, bescherming en veiligheid |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Onderdeel: | **Waarheid als een koe - opdrachten** | | | | |
| Leerjaar: | 4 | Herkansing: | Nee | Code SE: | 606 |
| Periode: | 2, inleveren laatste NLT-les voor TW3 | Wijze van toetsing: | Schriftelijk | Weging SE (in %): | 7 |
| Tijdsduur (min.): | 45 | Soort toets: | Pportfolio | Code rapport: | 204 |
| Domeinen en punten: | B1-2, C1-2, D-1 | Eindtermen niet verplicht: | - | Weging rapport: | 7 |
| Hulpmiddelen: | Binas, rekenmachine | | | | |
| Omschrijving: | Iedere vierentwintig uur vanaf dit moment te laat kost 1,0 punt aftrek van dit onderdeel.<br>Bij een plagiaatspercentage van hoger dan 15% zal er door de lesgevende docent vastgesteld worden of er daadwerkelijk sprake is van plagiaat of fraude. Als er daadwerkelijk plagiaat of fraude is vastgesteld door de lesgevende docent, treden artikel 9 en 10 van het examenreglement 2026-2027 in werking. | | | | |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Onderdeel: | **Leef met je hart - toets** | | | | |
| Leerjaar: | 4 | Herkansing: | Nee | Code SE: | 607 |
| Periode: | TW4 | Wijze van toetsing: | Digitaal | Weging SE (in %): | 7 |
| Tijdsduur (min.): | 45 | Soort toets: | Schriftelijk | Code rapport: | 205 |
| Domeinen en punten: | B1-1, D-3 | Eindtermen niet verplicht: | - | Weging rapport: | 7 |
| Hulpmiddelen: | Binas, rekenmachine, laptop | | | | |
| Omschrijving: | B: Exacte wetenschappen en technologie<br>B1: Interdisciplinariteit<br>De kandidaat kan relevante conceptuele kennis en benaderingen uit in ieder geval de aardwetenschappen, de biologie, de natuurkunde, de scheikunde en de wiskunde gebruiken om interdisciplinaire vraagstukken te analyseren die betrekking hebben op de domeinen C t/m F. De kandidaat kan daarbij: • reflecteren op de rol van de verschillende disciplines bij een interdisciplinaire aanpak; • situaties analyseren aan de hand van de termen modelvorming, systeem, schaal en verandering; • experimenteel onderzoek en/of simulaties uitvoeren dan wel resultaten van experimenten en/of simulaties interpreteren; • technologische oplossingen ontwerpen dan wel ontworpen technologische oplossingen evalueren.<br>D: Gezondheid, bescherming en veiligheid<br>De leerling kan natuurwetenschappelijke en wiskundige concepten toepassen op interdisciplinaire vraagstukken met betrekking tot bescherming, diagnose, genezing, verzorging of revalidatie van mensen. | | | | |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Onderdeel: | **Leef met je hart - opdrachten** | | | | |
| Leerjaar: | 4 | Herkansing: | Nee | Code SE: | 608 |
| Periode: | Inleveren laatste NLT-les voor TW4 | Wijze van toetsing: | Schriftelijk | Weging SE (in %): | 7 |
| Tijdsduur (min.): | 45 | Soort toets: | Portfolio | Code rapport: | 206 |
| Domeinen en punten: | B1-1, D-3 | Eindtermen niet verplicht: | - | Weging rapport: | 7 |
| Hulpmiddelen: | Binas, rekenmachine | | | | |
| Omschrijving: | Iedere vierentwintig uur vanaf dit moment te laat kost 1,0 punt aftrek van dit onderdeel.<br>Bij een plagiaatspercentage van hoger dan 15% zal er door de lesgevende docent vastgesteld worden of er daadwerkelijk sprake is van plagiaat of fraude. Als er daadwerkelijk plagiaat of fraude is vastgesteld door de lesgevende docent, treden artikel 9 en 10 van het examenreglement 2026-2027 in werking. | | | | |

# Rekenen Havo 4

Methode: Havo 4 Rekenen, Versie juni 2026

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Onderdeel: | Handelingsdeel domein Getallen en verhoudingen | | | | |
| Leerjaar: | 4 | Herkansing: | Nee | Code SE: | 601 |
| Periode: | 2 | Wijze van toetsing: | Digitaal | Weging SE (in %): | 0 |
| Tijdsduur (min.): | n.v.t. | Soort toets: | Opdrachten | Code rapport: | - |
| Eindtermen verplicht: | Getallen en verhoudingen | Eindtermen niet verplicht: | - | Weging rapport: | - |
| Hulpmiddelen: | PC en rekenmachine (aangegeven door applicatie) | | | | |
| Omschrijving: | Leerlingen maken vooraf door de docent aangegeven opdrachten op een voldoende niveau. Het te behalen niveau wordt door de docent per leerling aangegeven. Het handelingsdeel moet vóór de start van toetsweek 2 worden afgerond en akkoord bevonden door de docent, alvorens toegang te krijgen tot SE 1 Rekenen. | | | | |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Onderdeel: | SE 1 domein Getallen en verhoudingen | | | | |
| Leerjaar: | 4 | Herkansing: | Ja | Code SE: | 602 |
| Periode: | TW2 | Wijze van toetsing: | Digitaal | Weging SE (in %): | 50 |
| Tijdsduur (min.): | 60 | Soort toets: | Opgaves | Code rapport: | - |
| Eindtermen verplicht: | Getallen en verhoudingen | Eindtermen niet verplicht: | - | Weging rapport: | - |
| Hulpmiddelen: | PC en rekenmachine (aangegeven door applicatie) | | | | |
| Omschrijving: | Leerlingen maken een rekentoets over het domein Getallen en verhoudingen met referentieniveau 3F. | | | | |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Onderdeel: | Handelingsdeel domein Meten en meetkunde en Verbanden | | | | |
| Leerjaar: | 4 | Herkansing: | Nee | Code SE: | 603 |
| Periode: | 4 | Wijze van toetsing: | Digitaal | Weging SE (in %): | 0 |
| Tijdsduur (min.): | n.v.t. | Soort toets: | Opdrachten | Code rapport: | - |
| Eindtermen verplicht: | Meten en meetkunde en Verbanden | Eindtermen niet verplicht: | - | Weging rapport: | - |
| Hulpmiddelen: | PC en rekenmachine (aangegeven door applicatie) | | | | |
| Omschrijving: | Leerlingen maken vooraf door de docent aangegeven opdrachten op een voldoende niveau. Het te behalen niveau wordt door de docent per leerling aangegeven. Het handelingsdeel moet vóór de start van toetsweek 4 worden afgerond en akkoord bevonden door de docent, alvorens toegang te krijgen tot SE 2 Rekenen. | | | | |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Onderdeel: | SE 2 domein Meten en meetkunde en Verbanden | | | | |
| Leerjaar: | 4 | Herkansing: | Ja | Code SE: | 604 |
| Periode: | TW4 | Wijze van toetsing: | Digitaal | Weging SE (in %): | 50 |
| Tijdsduur (min.): | 60 | Soort toets: | Opgaves | Code rapport: | - |
| Eindtermen verplicht: | Meten en meetkunde en Verbanden | Eindtermen niet verplicht: | - | Weging rapport: | - |
| Hulpmiddelen: | PC en rekenmachine (aangegeven door applicatie) | | | | |
| Omschrijving: | Leerlingen maken een rekentoets over het domein Meten en meetkunde en Verbanden met referentieniveau 3F. | | | | |

# Scheikunde Havo 4

Methode: Chemie 4 Havo 8e editie

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Onderdeel: | Praktische opdracht Kwalitatief / Kwantitatief onderzoek | | | | |
| Leerjaar: | 4 | Herkansing: | Nee | Code SE: | 601 |
| Periode: | 2-4<br>inlevermomenten:<br>Verslag 1 en 2: **9 maart 2027**<br>Verslag 3 en 4: **8 juni 2027** | Wijze van toetsing: | Schriftelijk | Weging SE (in %): | 15 |
| Tijdsduur (min.): | nvt | Soort toets: | Practicumverslagen | Code rapport: | 401 |
| Eindtermen verplicht: | **A** Vaardigheden:<br>A1, A2, A5, A6, A8, A9, A11<br>**D2** Veiligheid | Eindtermen niet verplicht: | **R&A1** Grootheden en relaties:<br>R&A1.1; R&A1.2; R&A1.4<br>**R&A2** Chemische vakmethodes:<br>R&A2.1 | Weging rapport: | 3 |
| Hulpmiddelen: | Rekenmachine, Binas | | | | |
| Omschrijving: | Kwalitatief/kwantitatief onderzoek<br>In duo's worden (verdeeld over het schooljaar) vier practica uitgevoerd en daarvan practicumverslagen gemaakt.<br>Iedere vierentwintig uur vanaf dit moment te laat kost 1,0 punt aftrek van dit onderdeel. Bij een plagiaatspercentage hoger dan 20% zal er door de lesgevende docent vastgesteld worden of er daadwerkelijk sprake is van plagiaat of fraude. Als er daadwerkelijk plagiaat of fraude is vastgesteld door de lesgevende docent, treden artikel 8, 9 en 10 van het examenreglement 2026-2027 in werking.<br>Bij afwezigheid tijdens uitvoeren van één van de practica, wordt een inhaalmoment afgesproken in overleg met de docent. | | | | |

# Wiskunde A Havo 4

Methode: Getal & Ruimte 12e editie

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Onderdeel: | Hoofdstuk 4 en hoofdstuk 5 | | | | |
| Leerjaar: | 4 | Herkansing: | Ja | Code SE: | 601 |
| Periode: | TW4 | Wijze van toetsing: | Schriftelijk | Weging SE (in %): | 15 |
| Tijdsduur (min.): | 90 minuten | Soort toets: | - | Code rapport: | 401 |
| Eindtermen verplicht: | B3, D | Eindtermen niet verplicht: | - | Weging rapport: | 1 |
| Hulpmiddelen: | Grafische Rekenmachine (in NL examenstand) | | | | |
| Omschrijving: | Telproblemen: Je kunt telproblemen structureren en schematiseren en dat gebruiken bij berekeningen en redeneringen.<br>Verandering: Je kunt bij een grafiek uitspraken doen over stijgen, dalen, maximum en minimum en kan veranderingen beschrijven met behulp van differenties, hellingen en toenamediagrammen | | | | |